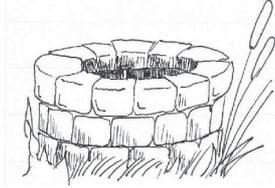

בס"ד

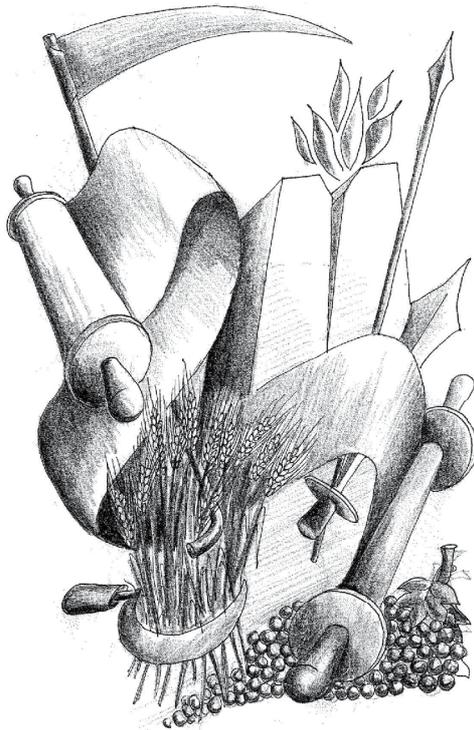
"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (א', יד)

"יִשְׁקוּ הָעֵדָרִים"

דברים

חוברת עבודה להבנת פסוקי המקרא

שם:

כיתה:

"וַעֲתָה פָּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמָּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ל"א, י"ט)

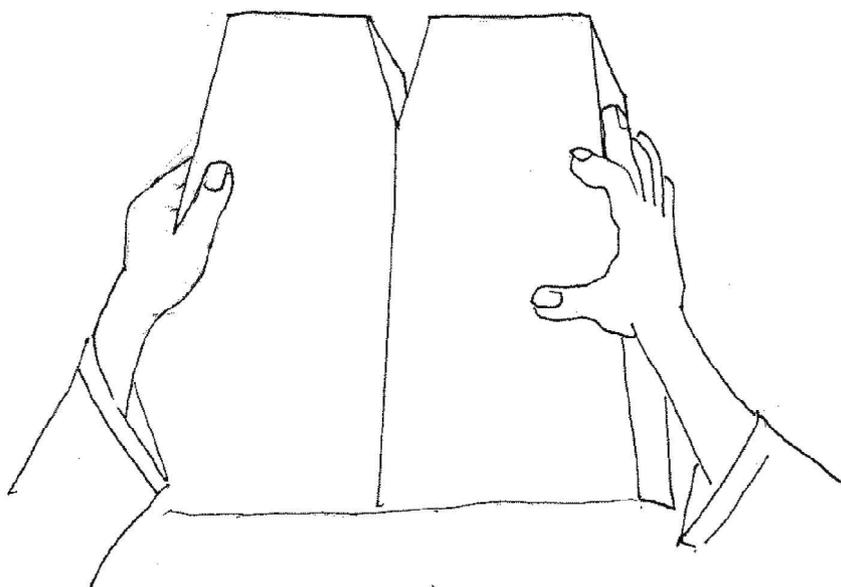
עשרת הדברות (ו'-י"ח)

4. כתוב את השינויים, אם יש, בין עשרת הדיברות אשר בפרשתנו לבין עשרת הדיברות אשר בפרשת יתרו:

בפרשתנו - ואתחנן	בפרשת יתרו
	א. אנכי ה' א-להיך
	ב. לא יהיה לך א-להים אחרים על פני
	ג. לא תשא את שם ה' א-להיך לשוא
	ד. זכור את יום השבת לקדשו
	ה. כבד את אביך ואת אמך
	ו. לא תרצח
	ז. לא תנאף
	ח. לא תגנב
	ט. לא תענה ברעך עד שקר
	י. לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו

אתה מוצא שינויים בלשון, לפי שבמשנה תורה חזר ופירש הדברים לשומעים, יותר ממה שהבינו בשמעם אותן הדברות בראשונה. כלומר, לא באו שינויים אלה לפרש, כמו שדרשו חכמים.

הסוף של שכחת ה' (י"ט-כ')

10. השלם: ה' מזהיר שכאשר שוכחים את ה' זה עלול להיות מסוכן.

אם: "שכח תשכח",

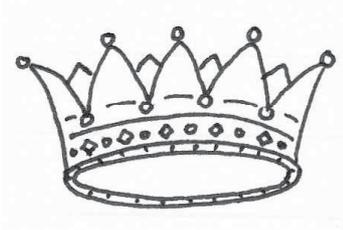
אז: "....."

11. ואם לא נשמע בקול ה', מה יהיה עונשנו?

מלך (י"ד-כ')

8. מתי אפשר למנות מלך? _____.
9. השלם: המלך צריך להיות דווקא "מקרב" _____.
10. מנה את האיסורים שיש למלך:

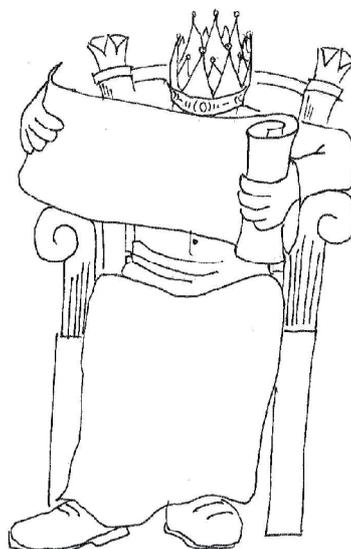
- א. _____.
- ב. _____.
- ג. _____.
- ד. _____.

11. מה צריך לעשות המלך בכניסתו לתפקיד? _____

- לבלתי _____
- ולבלתי _____
- למען _____.

וּדְרָשׁוּ חֹז"ל: "שׁוֹם תְּשִׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ, שֶׁתִּהְיֶה אֵימָתוֹ עֲלֶיךָ... כְּדֵי שִׁיתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּרִיּוֹת וַיִּמְנְעוּ עֲצָמָם מִגִּזְלוֹ וְחִמְסוֹ וְרִצְחָ", שֶׁאִמְרוּ חֹז"ל: "אֶלְמֵלֵךְ מוֹרָאָה שֶׁל מַלְכוּת אִישׁ אֶת רַעְהוֹ חַיִּים בִּלְעוֹ".

פרשת שפטים, פרק י"ט

ערי מקלט (א'-י"ג)

1. מתי אנו מצווים להבדיל ערי מקלט בארץ כנען?

_____

2. "אשר יכה את רעהו בבלי דעת" - הכוונה לרוצח ב_____

3. מתי נהיה צריכים להוסיף עוד שלוש ערי מקלט נוספות?

_____

4. מה עושים אם מתברר שרוצח בזדון ברח לעיר מקלט?

_____

_____

מסיג גבול (י"ד)

שלא ישנה תחום החלוקה, שחלקו הנשיאים את הארץ.

היכן נוהגת מצות "לא תסיג"?

_____

דיני עדים (ט"ו-כ"א)

5. השלם: כדי להרשיע נאשם צריך לפחות _____ עדים.

6. מי הוא "עד חמס"?

_____

_____

 "תכין לך הדרך" -
 שערי המקלט יהיו
 במקום שהדרך
 מוכנה ומסודרת.
 "ושלשת את גבול
 ארצך" - תחלק את
 הארץ לשלש, שבכל
 שלישי יהיה עיר
 מקלט.
 "לא תסיג" - לא תזיז.

 "לענות בו סרה" -
 שיסיר העד לגמרי
 מעדותו.

פרשת כי תצא, פרק כ"א

ספר דברים									
פרידת משה		נאום הברית		נאום המצוות				נאום הלקח	
				החברה	הרשויות	חוקת ישראל	נאמנות לה'	סיכום קורות ישראל במדבר	
וזאת הברכה	האזינו	וילך	ניצבים	כי תבוא	כי תצא	שופטים	ראה	עקב	ואתחנן

 "ועשתה את צַפְרִינִיה" - תגדלם כדי לא למצוא חן. "לא תתעמר" - לא תשתמש.

אשת יפת תאר (י'-י"ד)

השלם: "כי תצא למלחמה על _____ ונתנו ה' א-להיך ב _____ ושבית _____."

אם בעת המלחמה אדם רואה אשת יפת תואר ורוצה לקחת לו אותה לאישה, אומרת התורה שכדי להילחם ביצר הרע יהיו הגבלות:

א. "והבאת את תוך _____"

ב. "וגלחה את _____"

ג. "ועשתה את _____"

ד. "והסירה את _____"

ה. "וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה _____ ימים".

מה צריך לעשות בשבועיה אם לאחר כל זאת האיש שלקח אותה לא רוצה בה?

_____

"האחת אהובה והאחת שנואה" (ט"ו-י"ז)

השלם: אם לאיש יש שתי נשים, אהובה ושנואה, ונולד לו בכור מהשנואה,

לא יוכל ל _____

כמה צריך הבכור לקבל בירושה? _____

"ושלחה ידה והחזיקה במבשיו" (י"א-י"ב)

ואל תחשוב שכשם שמותר ליבמה לבייש היבם ברקיקה בפניו, כך מותר לה לבייש את זה שרב עם בעלה.

"אבן שלמה וצדק יהיה לך איפה שלמה וצדק יהיה לך" (י"ג-ט"ז)

6. השלם: "למען _____
כי _____."

זכור את אשר עשה לך עמלק (י"ז-י"ט)

"אשר קרד בדרך" -
לשון מקרה.

7. איך נלחם בנו עמלק?
_____

8. מתי אנו מצווים לקיים את מצוות מחיית עמלק?
_____

בפרשת בשלח נאמר "כי מוחה אמוחה את זכר עמלק", ושם ה' מבטיח שהוא יילחם בהם. ואצלנו נאמר "תמוחה את זכר עמלק", שאנו מצווים להילחם בהם ולהמיתם.

פרשת כי תבוא, פרק כ"ט

ספר דברים										
פרידת משה			נאום הברית		נאום המצוות				נאום הלקח	
					החברה	הרשויות	חוקת ישראל	נאמנות לה'		סיכום קורות ישראל במדבר
וזאת הברכה	האזינו	וילך	ניצבים	כי תבוא	כי תצא	שופטים	ראה	עקב	ואתחנן	דברים

משה רבנו החל לסדר את כל דברי הברית וקרא לכל ישראל ודיבר עמם בפרשה זו ובפרשת "ניצבים" ובפרשת "וילך". ומבאר לישראל מדוע הוצרכו לעוד ברית כיוון שלא שמרו את הברית הראשונה.

"מסות" - נסים.

דברי נפלאות ה' כהכנה לברית (א'-ח')

1. השלם:

במצרים: "המסות ה' אשר ראו _____ האת' ו _____ הגדלים".

במדבר:

"לא בלו _____ מעליכם ו _____ לא בלתה מעל _____.

לחם לא _____ ויין ושכר לא _____."

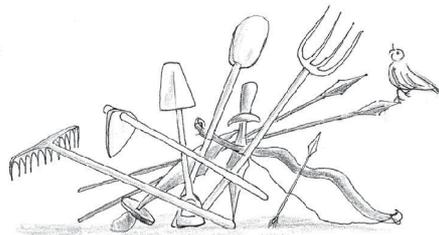
2. איך למדנו על מעשה נס (לפי הכתוב בפסוק ה' "לחם לא אכלתם..."): _____

_____

3. השלם (פסוק ח'): "וש _____ את _____ הברית".

ומדוע קרא לדברים אלה בשם ברית? שבכל הקללות טמונות גם ברכות, והדבר תלוי בידינו אם תהיינה קללות או ברכות. זה שנאמר: "ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אותם" - שאם תזכו לשמור המצוות, הקללות יתהפכו לברית ולברכה.

פרשת האזינו, פרק ל"ב

ספר דברים									
פרידת משה		נאום הברית		נאום המצוות				נאום הלקח	
				החברה	הרשויות	חוקת ישראל	נאמנות לה'	סיכום קורות ישראל במדבר	
וזאת הברכה	האזינו	וילך	ניצבים	כי תבוא	כי תצא	שופטים	ראה	עקב	ואתחנן

דברי פתיחה לשירה (א'-ו')

"כשעירים" - לשון רוח סערה.
 "כרביבים" - טיפי מטר.
 "הצור" - הבורא.
 "עקש" - עקום ומעוקל.
 "נבל" - כפוי טובה.
 "קנך" - לשון קניין (רכוש).
 "יכנך" - התקין והכין.

1. בפני מי דיבר משה את "השירה הזאת" (פרק ל"א פסוק ל')?

_____

2. מי יהיו העדים לדברי משה? _____

3. משה ממשיל את לקחיו ל _____ ואת אמרותיו ל _____.

4. השלם: משה משבח את ה' שפעלו ת _____, דרכיו על פי משפט,

_____ אין בו _____, צדיק ו _____ הוא.

5. כיצד משה מתאר את עם ישראל? השלם:

"שָׁחַת לו" - במה שחטאו והשחיתו לעצמם ולא להקב"ה.

_____ דור _____

עם _____."

דברי הטובות שעשה ה' עם ישראל (ז'-י"ד)

6. היכן מצא ה' עם נאמן? _____.

7. השלם: ה' ברוב טובו דאג לעמו יס _____ סביבם והקיפם בעננים

יבו _____ לימדם תורה ובינה, יצ _____ ושמר עליהם.

8. "כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו" -

_____ הסבר כיצד הנשר הוא משל לה': _____

_____

9. השלם לפי פסוקים י"ג-י"ד: ה' ברחמיו ברוב טובו

"יִרְכְּבֵהוּ עַל _____" - שארץ ישראל גבוהה מכל הארצות.

"ויאכל _____ - פירות ארץ ישראל.
 "וינקהו דבש מ _____ - דבש תמרים הגדלים בסלעים שבהרים,
 "ושמן מ _____ - זיתים הגדלים במקום אבנים וצורים,
 חמאת _____ וחלב _____
 עם חלב _____ (כבשים) ו _____
 בני _____ ועתודים" - שהיו שמנים,
 "עם חלב _____ - חיטים שמנים כחלב כליות,
 "ודם _____ תשתה _____ - שותה יין טוב וטעם היין מובחר.

עם ישראל שוכח את טובות ה' (ט"ו-י"ח)

10. השלם: "וישמן ישרון ו _____ - עם ישראל קיבל רבות ולבסוף
 בעט (מרד).
 "שמנת _____ _____"
 "יזבחו ל _____ לא _____ - כלומר: _____
 _____
 "צור _____ ת _____ - ה' ילדך ואתה מתישו (או שוכחו).
 "ותשכח אל _____ - הסבר: _____
 _____

ה' כועס ומעניש (י"ט-כ"ה)

11. השלם: "וירא ה' ו _____ , מ _____ בניו ובנתיו".
 מפני ש"דור _____ המה, בנים לא _____ במ" -
 כלומר: _____
 _____
 "בגוי נבל א _____ - הביא עליהם גוי כפוי טובה,
 "ותלהט _____ - זאת ירושלים המיוסדת בהרים.
 "מזי _____ ולחמי _____ וק _____"

"ישרון" - ישראל.
 "עבית" - לשון עובי.
 "כשית" - השומן כיסה את
 גופך.
 "שדים" - כוחות השודדים
 דעתו.
 "מחללך" - מוציאך מרחם.
 "קנך" - לשון קניין (רכוש).
 "יל ננך" - התקין והכין.

"וינאץ" - התרגז יותר
 והרחיקם.
 "תהפלת" - הופכים דרכם
 לרעה.
 "לא אמן" - אין בהם
 אמונה (או אי אפשר לתת
 בהם אמן).
 "קדחה" - בערה.
 "לחמי רשף" - שהאש
 נלחמת בהם ומכלה בהם.
 "קטב מרירי" - המוות
 (מרירי) יקטע את חייהם.
 (קוטב מלשון קצה).
 "אגור" - מלשון פחד.

פרשת וזאת הברכה, פרק ל"ג

פתיחה בשבחה ובהופעת ה' (א'-ה')

"ישרון" - ישראל (שהם ישרים).
"מלך" - הקב"ה.

"איש הא-להים" - להגיד כי ברכתו מקוימת כי
איש הא-להים היה...

פסוק ג': "אף חבב עמים" - חיבה יתרה חיבב
את השבטים.
"כל קדשיו בידך" - נפשות הצדיקים גנוזות
איתו.
"והם תכנו לרגלך" - ראויים הם לכך שהם
מוכים ומדוכאים בשביל מצוותיך.
"ישא מדברתיך" - נשאו עליהם עול תורתך -
שהיית מדבר להם.

פסוק ב': "ויאמר" - משה פתח בשבחו של ה'.
"ה' מסיני בא" - שם ירד והופיע להם תחילה.
"וזרח משעיר" - משום שהר שעיר במזרחו
של הר סיני.
"הופיע מהר פארן" - גם הר פארן במזרחו של
הר סיני.
ומה שנסע הקב"ה ממזרחו של עולם - לכבודם
של ישראל היה, כדי ללכת לקראתם, שהרי
תמיד ממערב למזרח הם הולכים.
"ואתה מְרַבֶּבֶת קדש" - הניח כל רבבות
מלאכים קדושים, ובחר בישראל לשכון.
"מימינו אשדת למו" - ונתן להם מתורתו (אש
התורה) בימינו - דרך חיבה.

1. "וזאת הברכה" - מי הוא המברך? _____
2. את מי הוא מברך? _____
3. מתי הוא מברך? _____
4. מהיכן ה' בא? _____
5. את מה עם ישראל קיבל מורשה? _____
6. מתי יהיה ה' למלך בישראל? _____

